

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO IN PRAVICO.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 51.

CHICAGO, ILL., PETEK, 1. JULIJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 350) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Bureson, Postmaster General.

Škof Koudelka -- umrl.

Iz Superiorja smo dobili preteklo soboto večer žalostno vest, da je tam zatislil svoje utrujene in izmučene oči za ta svet eden izmed največjih apostolskih škofov v Ameriki, škof Jožef Marija Koudelka. Še pred tremi tedni smo dobili od njega zadnje pismo, v katerem toži, da je zelo slab. Danes ga ni več med živimi.

Kakor bilski se je raznesla ta prežalostna novica po celi Ameriki, posebno po vseh čeških, še posebno pa po vseh slovaških naselbinah, kajti pokojni mil g. škof je bil velik prijatelj in apostolj Slovakov v Ameriki.

S smrtjo škofa Koudelke so v resnici posebno Slovaki silno veliko izgubili. Vsaj se je zadnjih petnajst let svojega življenja skoraj izključno posvetil samo delu za ta narod. Od narave globoko pobožen je našel v slovaškem pobožnem narodu nekako sorodno dušo in zato se mu je ta narod priljubil in zato se je zanj žrtvoval.

Ko govorimo o smrti škofa Koudelke, pa lahko govorimo: Umrl je mučenik!

Celo njegovo življenje je bilo nepretrgana veriga raznih žalostnih, da prežalostnih skušenj. Koliko grenkih ur je imel in pretrpel ta škof-mučnik, to ve samo Bog v nebesih in pa sam je vedel. V svoji globoki pobožnosti si niti misliti ni mogel, da bi kedro mogel biti, bi ne bil tak. Sam navdušen za svojo vero, je mislil, da so vsi taki, sam pripravljen žrtvovati vse, samega sebe, vso svojo zločnost in vse svoje samo za dobro stvar, za stvar Boga, katerega duhovnik je bil, je mislil, da morajo biti vsi taki. In zato je bil navdušen zagovornik pravice in resnice. Zato ste ga videli v prvih vrstah, ko je bilo treba kaj žrtvovati za dobro stvar, ko se je bilo treba potegniti za kako pravično zadevo. Kdor pa hoče biti tak, naj bode pripravljen na trpljenje. —

Škof Koudelka je prišel v Ame-

riko, ko je bil 13 let star. Stariši so bili Čehi. Naselili so se v Wisconsinu, kjer je oče kupil farmo. Od tu so ga dali v šole Sv. Frančiška Sal. pri Milwaukeu, kjer je končal svoje študije. L. 1874. je bil posvečen v dijakona, ker je bil še premlad, da bi bil mogel biti posvečen v duhovnika. Kot dijakon pa je že bil nastavljen kot kapelan pri cerkvi Sv. Prokopa v Clevelandu. Leto pozneje še-le je bil posvečen v mašnika. L. 1882. je odšel z dovoljenjem clevelandskega škofa Gilmourja v St. Louis, kjer je bil urednik tedaj edinega češkega katol. lista "Hlas". Kot urednik je bil spreten urednik in je veliko spisal v češčini. Toda tu ni bil dolgo. — Razne težave pri listu in kakor tudi pomanjkanje čeških duhovnikov v Clevelandu je bilo uzrok, da ga je škof poklical nazaj v Cleveland. Tu je pa dobil župnijo svetega Michaela na West Side, kjer je preživel skoraj 28 let svojega življenja. Tu je sezidal krasno cerkev in še krasnejšo šolo. Njegovo delovanje v tej župniji je bilo tako uzorno, da je slovela ta župnija za najbolje urejeno v celj škofiji. Ljudstvo ga je ljubilo kot očeta in oče ji je tudi bil. Škof Koudelka je bil sloveč slikar in je naredil v svojih mladih letih več krasnih slik. Sploh je imel poseben umetniški okus, ki se kaže v vsem, kar je on naredil.

Za časa škofa Horstmana je bil Rev. Koudelka njegova desna roka, zlasti glede Slovanov. Vse težave po raznih slovanskih župnijah clevelandске škofije, je izročil škof njemu, da jih uredi. S tem si je pa nakopal vedno le nasprotnike. Ako je odločil proti duhovniku, zameril se je duhovniku, ako je pa odločil proti ljudem, razburil je te. Tako si je že takrat s svojo odločnostjo nakopal veliko sovražnikov, ki so mu pozneje življenje marsikako kapljico pelina vliili v kelih njegovega življenja. Škof Horstman ga je poznal in ga je visoko čislal. Zato ga je naredil za pomožnega škofa. Toda škof Horstman je umrl

kmalu in tako je ostal potem kot pomožni škof sam sredi svojih nasprotnikov.

Kot nekaj generalni vikarij za Slované je prišel v dotiko s slovensko župnijo Sv. Vida v Clevelandu v znanih težavah, o katerih se je svoje dni toliko pisalo. Bil je preiskovalni sodnik pri tožbah, katere je ljudstvo prineslo cerkveni oblasti.

Ko je prišel nov škof v Cleveland po smrti škofa Horstmana in ni potreboval več pomožnega škofa, premestil je Rim škofa Koudelko za pomožnega škofa v Milwaukee nadškofu Mesmerju. Od tu je bil pa kmalu imenovan škofom v Superior, kjer je tudi umrl.

V Superior se njegova križeva cesta ni zmanjšala ali olajšala, temveč še bolj zagrenila. Videl je, kako potrebna bi bila katoliška sirotišnica za one kraje. Zato se je lotil kmalu po svojem prihođu dela, da sezida sirotišnico. In to je tudi dosegel. Sedaj stoji prav blizu njegove rezidence velika stavba, kjer je nekako 300 sirot preskrbljenih. Posebno se je pokazal mil. g. škof Koudelka tukaj, kako plemenitega značaja je bil. Ker je bila škofija revna, in je videl, da ne bode mogel plačati vseh stroškov, zato je vzel na se vse obilne stroške za to prekrasno stavbo. Vse, kar je naprosil med dobrimi verniki, ko je hodil po misijonih, vse je dal za sirotišnico. Tako je naberail toliko, da je plačal velik del dolga.

Posebno zanimivo je pa bilo njegovo delovanje kot misijonar. Slovanski in češki narod v Ameriki je imel to posebno srečo, da je imel škofa misijonarja. Velik del leta je šel škof Koudelka okrog in dajal sv. misijone. Najmanj po dvajset ali trideset misijonov je dal po celi Ameriki vsako leto. Le malo je slovanskih in čeških cerkva, kjer bi ne bil. Tudi veliko slovanskih cerkva ga pozna, kjer je ali birmal ali pa opravil kako drugo slovesnost. Bil je izvrsten, da, morda najboljši slovanski pridigar. Njegove pridige so bile mojstersko delo. Še sedaj v poznih letih je vsako pridigo spisal, predno je šel na prižnico. Njegovi misijoni so bili vsi tako uspešni, da je nemogoče, da bi kedro nadomestil tega misijonarja. Znal je uprizarjati razne pobožnosti pri misijonih, ki so naredile velik utis na vernike. — Slovaki so ga kratko imenovali "naš milaček", "naš ljubljeneč".

Škof Koudelka je bil tudi naš stani dobrotnik in podpornik in tudi branik. On je bil, ki je pravzaprav prvi začetnik slovenskega frančiškanskega komisarijata. On je pisal prvo pismo glede te ideje v Rim in jo podpiral celi čas do sedaj. Kolikrat, ko so nastale razne zapreke ali ko so nasprotniki hoteli preprečiti in uničiti naše delo, bil je škof Koudelka, ki je stopil na branik in nas branil in povedal višjim oblastem resnico in razkrinkal vse mahinacije nasprotnikov. Da, z njim smo izgubili tudi mi in naše podjetje silno veliko.

Zadnje njegovo pismo, katero nam je pisal, je polno navduševalnih besedij, naj vstrajamo na začem delu, naj gremo krepko naprej. "Bog Vas je branil in podpiral do sedaj. Vsi vaši nasprotniki do sedaj so morali osramoteni odstopiti. Tudi v prihodnje bode tako! Božje delo se ne da razbiti tako hitro, kajti Bog je vedno močnejši kakor hudobni duh. Pošiljam svoj blagoslov in svoje goreče molitve za Vas, za Vaše delo in za Vaše sotrudnike in podjetje!"

V resnici, solze nam kapajo iz oči, ki gledamo pred seboj sliko tega velikega moža obrobljeno s črnim vencem smrti. Je li mogoče, da je padel tako velik mož, taka blaga duša, tako navdušen apostolj in prijatelj božji?

Da! Šel je! Ni ga več! Naše molitve bodo šle za njim. Ti pa, veliki mož in apostolj, odpočij se pri Bogu od svojega tako napornega, tako muke — in trpljenja — polnega življenja! Bog ti bode gotovo zvest plačnik, kajti tvojajdelo, tvoje solze so šle gotovo s teboj v večnost, ki so sedaj tvoja krona.

Toda, ne pozabi pa na ameriške katoliške Slované, za katere si delal tako navdušeno v življenju! Moli za nje! Moli tudi za naš slovenski narod!

Počivaj v miru!

NAJNOVEJŠE VESTI.

RDEČA KOMEDIJA V RUSIJI.

Mej tem ko so rdečkarji kričali v Moskvi in proslavljali diktatorstvo proletarijata, umiralo je na tisoče ljudi v mestu Petrogradu za lakoto. Rdeči list "Ekonomično življenje" poroča o strašni lakoti po celi srednji Rusiji. Rdeči list gotovo ne bode lagal. Ko bi mogel bi gotovo skrival resnico. V provinci Penza pravijo ni niti koščeka kruha.

Tako vse kričanje na konvenciji tretje internacionale ni bilo nič drugega kakor kričanje presitih delavskih izkorščevalcev, ki so skušali s kričanjem prekričati glas lačnih in strganih milijonov, ki prosijo vedno glasnejše in glasnejše kruha.

MOČ ŽIDOVSTVA.

The Daily Tribune, edini angleški katoliški dnevnik, je prinesel te dni kabelgram iz Rima, v katerem

sporoča o nagovoru, katerega je imel sveti oče Benedikt XV. pri svojem junijevem konzistoriju, v katerem je protestiral proti delovanju židovstva v sveti zemlji. Židovstvo namerava spremeniti sedanjo sveto zemljo v nekako letovišče in ji vzeti ves verski značaj, katerega je do sedaj imela. Počasi, toda gotovo gre sedanja Palestinska uprava dalje, da bode omejila pravice posameznih redov in verskih organizacij in spremenila vse te kraje v letovišča milijonarjev in židov.

Toda židovstvo je tako močni v časnikarstvu, da noben časopis ni prinesel tega papeževga protesta, samo za to, da bi svet ne izvedel kaj židovstvo počne.

NEMŠKI RUDARJI PROTI III. INTERNACIONALI.

Na generalnem občnem zboru Zveze nemških rudarjev v Giessnu je bil z veliko večino odklonjen komunistični predlog za pristop k III. internacionali. Z isto večino so bili iz Zveze izključeni vsi elementi, ki so ob raznih prilikah nastopili proti Zvezi.

ZADNJI ČAS JE

da nam pošljejo one župnije, društva ali posamezniki svoja poročila slike ako hočejo da bode to prišlo v koledar za leto 1922.

Čč. gg. župnike prosimo, da nam pošljejo nekoliko svoje kronike najzanimivejših dogodkov iz življenja župnije preteklega leta.

Večkrat se nam je že očitalo, zakaj ne opišemo te ali one župnije, zakaj samo nekatere. Toda kako naj to storimo, ko pa nismo vsega vedni in ne vemo, kaj se je vse zanimivega zgodilo v tej ali oni župniji. Mi smo odvisni od poročevalcev. Mi nobeni župniji ne dajemo prednosti. Nam so vse župnije enake. Vendar iz katere župnije se nam poroča, iz te pa poročamo.

Zato prosimo, sedaj je čas, da se nam sporoče te stvari. Kedor noče sam sestaviti celotnega poročila, naj nam pošlje vsaj kratka navodila, bomo sami sestavili.

Enako društva ali posamezniki.

Ob sklepu lista smo dobili sporočilo, da pride truplo našega vojaka Alojzija Verbišar s Francoskega v Chicago danes in da bode slovesen pogreb z mašo v nedeljo dopoldne ob pol desetih. Pogreb bode s spremstvom vojaštva.

POSLUŽITE SE PRILIKE SEDAJ.

Evropska valuta se je zadnje dni dvignila iz svoje postojanke. Vse kaže, da svet se bliža nazaj, k normalnim razmeram. Pri tem je pa gotovo, da bo tudi evropska valuta prišla do svoje stalnosti v najkrajšem času. Zato, je koristno se poslužiti prilike sedaj.

Midva pošiljava denar v Jugoslavijo in v vse dele Evrope. Vsaka pošiljatev je garantirana in dospe na svoj cilj v dveh do treh tednih.

Ker se pa cena evropski valuti vedno giblje na borzah, zato bova vedno računala po cenah istega dne, ko prejmeva od pošiljateljev denar.

OB IZIDU TE ŠTEVILKE SVA RAČUNALA SLEDEČE CENE:

Za jugoslovanske krone:	Za italianske lire:
500 kron	50 lir
1,000 kron	100 lir
5,000 kron	500 lir
10,000 kron	1,000 lir

J. JERICH & M. ZELEZNIKAR

v uradu "Edinost"

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nov parlament na Irskem.

Občudovanja vreden je boj, katerega bije pravkar nesrečna Irska za svojo svobodo in neodvisnost.

Po svetovni vojski, kjer so tisoči sinov zelene Irske krvaveli na raznih bojiščih za svobodo in demokracijo, ali pravzaprav za samoodločevanje narodov, zlasti manjših narodov, teče sedaj kri hrabrih Ircev še dalje za ta načela. Država, ali recimo raje kar naravnost narod, kateri je za čas vojske, ko je imel Nemca na svojem tilniku, toliko kričal, da naj se ves svet združi v boju za "pravice malih narodov", je pozabil, ko so ga ti mali in veliki narodi res rešili, na vse to in je zato še bolj trdo stopil na tilnik narodu, katerega že stoletja in stoletja drži v kruti sužnosti.

Irci, zlasti ameriški Irci so naredili za časa vojske veliko napako. V svojem velikem patriotizmu ali boljše zvestobi, so šli v žrtvah za vojsko in zmago tako daleč, da so pozabili na se. Mesto da bi bili takoj, ko se je vojska začela spoznati migljej božje previdnosti, da je sedaj čas, ako si hočejo priboriti svojo neodvisnost in bi bili šli na pomoč Angliji na Angleškem samo pod pogojem, da jim bode Anglija dala po vojski kot plačo neodvisnost, so pa šli kar trumoma prostovoljno brez vsakega pogoja v vojsko in so krvaveli za tisti narod, ki jim sedaj zadira nož v srce.

V Ameriki so ameriški Irci enako storili veliko napako. Ko smo se razni drugi narodi potegovali in borili za svojo neodvisnost in svobodo, so nas ameriški Irci imenovali izdajalce in fanatike. Ko se je med časom vojske organizirala organizacija Friends of Irish Freedom, ki bi naj po istih stopinjah, kakor mi Jugoslovani ali Čehi ali Slovaki skušali tudi oni postavnim potom zahtevati od naše vlade, da da tudi njih svobodo v pogoj, pod katerim bi poslala pomoč Evropi, so ji nasprotovali celo oni, ki so danes v prvih vrstah tega boja.

Na čelu te organizacije med vojsko je stal karmelitski provincijal iz New Yorka Very Rev. McGinnes. Toda ne duhovščina, ne katoliške Irske organizacije niso videle kako usodopolno zmotno delajo, ko so pustili iti mimo največji zgodovinski moment in ko niso hitro vsi stopili za to organizacijo in ji ne pomagali na noge in ne nastopili istih potov, kakor drugi manjši narodi. Nasprotno so še zavirali njih delovanje, kjer so mogli.

Koliko irske krvi bi si lahko prihranili Irci, ko bi bili tedaj nastopili. Vendar sedaj je prepozno. Sedaj treba, da krvavi irski narod za svojo svobodo.

Da bi oslabila irski vpliv, dosegla je Anglija razdelitev Irske v južni in severni del. Severni del je v veliki večini po zaslugi Anglije anglikanske vere, južni je izključno katoliški. Vlada je s svojim velikim propagandnim aparatom dosegla, da je naščuvala Anglikance proti katoliškemu delu Irske, da so začeli zahtevati lasten parlament.

In te dni je bil angleški kralj tam, da je slovesno otvoril ta novi parlament. Pri tej priliki se je pa izrazil, da upa, da bode kmalu šel tudi na jug odpret enaki parlament in da se bode na ta način uselil mir v deželo.

Kogar hoče Bog uničiti, tega zaslepi, smo rekli že o rajnji Avstriji. Tako se zdi, je sedaj na vrsti Anglija. Njene pregrehe in krivice so prikipile do vrha, zato se zdi, da že nevidna roka piše na stene te vlade besede "Mane tekel, fares".

Zato so bile kraljeve besede samo veliko razžaljenje celega irskega naroda in znamenje te zaslepljenosti.

Mi srčno sočustvujemo z irskim narodom in želimo, da bi kmalu izbojeval končno popolno zmago nad svojimi sovragi.

ZAKONI O DELAVSKIH ODŠKODNINAH V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Članek V.

Zakon v državi Michigan.

Odbor za industrijalne nezgode (Industrial Accident Board) države Michigan je edina pristojna oblast, ki ima opravljati v zakonitvijo, izvršitvijo, itd. kompenzacijskega zakona v državi Michigan. Sedež tega odbora se nahaja v Lansing, glavnem mestu Michiganem. "Board" drži svoja zaslišanja skoraj v vsakem mestu te države, navadno na dotični sodnji (Court House). Prizadete stranke se po navadi obveščajo deset dni naprej, v katerem mestu se bo vršila razprava o spornih slučajih.

Odškodljive poškodbe.

Do odškodnine vpravičujejo vse poškodbe, provzročujoče nesposobnost do zaslužka polne mezde za dobo vsaj enega tedna, ali pa smrt, nastala tekom dela ali vsled istega; izvzemši, ako je nezgoda nastala

vsled samolastne volje poškodovanega delavca. Te določbe se ne tičejo domačih služabnikov in poljedelskih delavcev, ali oni imajo pravico nastopiti pravdno pot za poškodbe, nastale tekom izvrševanja svoje dolžnosti.

Katere obrti spadajo pod kompenzacijski zakon?

Vsi zaposleni, vstevi inozemce in maloletnike, ki smejo po zakonu delati, kakor tudi vsi državni in občinski uradniki. Vse obrti, ki imajo enega ali več uradnikov, spadajo pod ta zakon vsled lastne izbire ako so namreč sklenili, da se podvržijo temu zakonu. Prisilen je pa zakon le glede državnih in občinskih uradnikov. Vse breme odškodninskih plačil počiva popolnoma na delodajalcu.

Posmrtnina.

Osebe, ki so bile popolnoma odvisne od zaslužka ponesrečenega delavca, dobivajo tedno plačilo, enako 60 proc. pokojnikove povprečne plače, ali ne manj ko \$7 in ne več ko \$14 na teden za dobo 300 tednov.

Ako so bili dotičniki le deloma odvisni od pokojnika, so vpravičeni le do preostanka, to je, ako dotičnik zasluži \$10 na teden, in kompenzacija znaša \$14 na teden, on je vpravičen le do \$4. Ako ni pokojnik zapustil nikakih odvisnih oseb, izplačujejo se stroški za poslednjo bolezen in pogreba do največjega zneska \$200 in še povrh stroške za zdravniško oskrbo. Plačila otrokom prenehajo s 16 letom, izvzemši ako so otroci duševno ali telesno nesposobni za zaslužek. Nikaka odškodnina se ne izplačuje poškodovancu, ako ni bil onesposobljen za vsaj teden dni; ako onesposobljenost traja čez to dobo, odškodnina začenja o smi dan po poškodbi. Ako pa onesposobljenost traja dalje kot šest tednov, se izplačuje odškodnina začenši od prvega dne poškodbe.

Kompenzacija za onesposobljenost.

Izplačujejo se stroški za zdravniško oskrbo in bolnišnico za prvih devetdeset dni po poškodbi. Za popolno onesposobljenost dobiva poškodovanec tedenska plačila, enaka 60 proc. svojega zaslužka ali ne manj kot \$7 in ne več kot \$14 na teden, in ne za daljšo dobo kot 500 tednov od dneva poškodbe, pri čemur skupna odškodnina ne sme presegati \$6,000.

V slučaju delne onesposobljenosti dobiva isto odškodnino.

Za nekatere posebno omenjene poškodbe izplačuje se tudi 60 proc. zaslužka za dobo, posebej določeno za vsako tako poškodbo.

Po šestmesečnem plačilu odškodnine v tedenskih obrokih se smejo spremeniti tedenska plačila v enkratno skupno plačilo ostale odškodnine.

Za slučaj delodajalčevega bankrota ima odškodnina prednost pred drugimi dolgovi.

Ako se prizadete stranke ne morejo sporazumeti, smejo zahtevati, da Industrial Accident Board imenuje razsodnike, katerih odločitev je podvržena odobritve "Board-a". — Tolmači pri raspravah so brezplačni. Ni treba najeti nikakih odvetnikov. Uradnike Board-a dajajo delavcem posebne formularje in jim pomagajo izpolniti jih.

Inozemcem se priporoča, da se obrnejo na društva za pravdno pomoč (Legal Aid Bureaus), ki se nahajajo v sledečih mestih države Michigan in ki so popolnoma brezplačni: Detroit, Mich., Legal Aid Bureau, 518 Moffat Bldg.; Grand Rapids Legal Aid Bureau, 55 Barklay avenue. Tudi v drugih mestih se nahajajo enaki radi, katerih naslov je lahko dobiti v lokalnem "telefon directory".

Jugoslav Section F. L. I. S.

NACE IZPOD KLANCA.

Moški občuduje marljivo in spretno žensko, toda le redkokedaj pa se s tako oženi.

Ženske in pa biseri so si zelo podobni, pri obeh je treba največje pozornosti.

Glas Naroda, striček Proletarec in tetka Prosveta so pravkar skončali svojo burno debato. Vsi so se trudili dokazati, kdo da je bolj radikalen in rudeč. Vsak izmed njih ima svojo internacijo.

Kadar se deli tisočake ni nihče rad zadnji; samo to je križ, ker Felček in Zajček nimata nikake manjere. Glas Naroda — pionirja v tem oziru — sta brez vsakega vprašanja izrinila od koritca.

Slovenski narod hajd na noge in cekinov še v koritce jim nasuj!

Če ima "Žane" iz Minnesote še kak drobec zdrave pameti, naj vzame svinčnik v roke in naj izračuna, kdaj bo izlezal iz "zlahte", v katero je prišel po vzoru "Kovačeve Mice".

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Chicago, Ill. — Preteklo nedeljo zvečer se je končal "bazar" v naši župniji svetega Štefana z jako dobrim vspehom. Zvečer posebno je bila dvorana polna ljudi, tako da so razni društveni odbori imeli polne roke dela, da so prodajali in "raflali" različne stvari. Z mrzlično gorečnostjo in občudovanja vredno požrtvovalnostjo so hitele naše dobre žene in dekleta, kakó bi več nabrale. — Škoda da so časi tako slabi, da ljudstvo tako malo dela, nekateri so že mesece in mesece brez dela. Ko bi tega ne bilo, bi bil ta naš "bazar" vspeh, kakoršnega še niso imeli v Chicago. Čistega je do sedaj nekako čez dva tisoč dolarjev. Bazar še ni končan, ker je precej stvari še ostalo. Nadaljeval se bode meseca septembra, ako se bode kaj bolje odprlo delo.

Na našem stavbišču, kjer bode šole, so ta teden preskušali zemljo, kako globoko je do kamena. Našli so, da je na nekaterih krajih skoraj 23 črvljev prsti. To dejstvo bode nekoliko spremenilo naše načrte.

Naš upravnik Mr. M. Železnikar se te dni mudi v Jolietu na agitacijskem potu.

Rev. Jos. Pollak, slovenski duhovnik iz Helena, Mont., je te dni odšel v staro domovino. Šel je tudi v Rim. Preteklo nedeljo je bil v Jolietu, kjer je imel v nedeljo službo božjo.

Rev. Benvenut Winkler OFM, ki je imel sv. misijon v Steelton, Pa., se je vrnil zdrav domov. Kakor pripoveduje, je bil sv. misijon lep vspeh. Pripoveduje tudi, kako krasna je sedaj Steeltonska cerkev, ko je preslikana. Slikarska dela je izvršil Mr. Ivan Gosar, akademični slikar iz So. Bethlehem. Kakor znano je židal cerkev Rev. Father Azbe, sedaj župnik v Waukeganu.

Naši otroci hodijo sedaj med počitnicami pridno k vsakdanji sveti maši in tudi k vsakdanjemu sv. obhajilu jih precej pristopa.

Naši letovičarji v Willardu, kakor čujemo se dobro imajo. Te dni nam je mala Stajerjeva Genovefka pisala in povedala, da se jim tako dopade, da ne bodo hoteli več nazaj v Chicago. Bomo videli. Mi jih pozdravljamo in jim želimo obilo zabave.

Previdnost pride po izkušnji.

Tako je postalo tudi mnogo naših rojakov previdnih po izkušnjah, ko so jih razni zakoniti agentje na vabljen in zvit način odrli njih dolarjev, so prišli k nam iskat pomoči. Takih je prišlo ne samo par, ampak na stotine! Da je pa po toči prepozno zvoniti, to naši rojaki prav radi pozabijo.

Zato, kdor hoče sam sebi dobro, se hoče obvarovati sleparjev in brezvestnežev, naj sledi našem navsetu!

KDOR HOČE V DOMOVINO MORA IMETI POTNI LIST.

Kadar nameravate potovati v staro domovino, tedaj Vam je potreba, da si preskrbite potni list in sicer, ako ste ameriški državljan, tedaj si morete preskrbeti potni list od ameriške vlade. Če ste pa jugoslovanski podanik, tedaj je treba, da si preskrbite potni list od jugoslovanskega konzulata, treba je le, da se izkažete s kako staro uradno listino, da ste v resnici bili pred vojno prebivalec kraja, ki se sedaj nahaja v novi državi. Istotako velja tudi za vse Slovence, ki so po vojni prišli pod Italijo, Ogrsko ali nemško Avstrijo.

Ne pozabite pa, da bo za Vas najboljšje, da si preskrbite potni list predno se podaste na pot. Drugače bodo Vas kje zadrževali in iz Vas molzli Vaše teško zaslužene dolarje. Ako Vam pri dobavi potnih listov ni kaj jasnega, se obrnite na naju in Vam bova preskrbela potni list.

PRISELJEVANJE NI USTAVLJENO.

Nova postava ne zabranjuje priseljevanja, ampak istega le nekoliko omejuje. V slučaju, da želite dobiti k sebi kakega svojega znanca ali sorodnika, se obrnite na naju, da Vam izdelava potrebno prošnjo za dobavo Vaših domačih iz stare domovine v Ameriko.

IZDELJUJEVA VSA NOTARSKA DELA.

Kakor preiskujeva lastninsko pravico zemljišč tu in v domovini. Posredujeva tudi v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini, izdelujeva prevode na angleški jezik in obratno, tolmačiva na sodnih in dajeva vsakovrstna navodila. Cene za delo nizke. Informacije zastoj.

Pisma naslavljajte:

JERIC & ZELEZNIKAR,
(SLOVENSKA NOTARJA)

V uradu Edinosti

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

Iz Jugoslavije.

POLITIČNA POGODBA Z ROMUNIJO PODPISANA.

Zagreb, .. jun. — Belgrajski dopisnik "Jutarnjeg lista" doznava, da se je na današnjem sestanku ministrskega predsednika Pašiča z romunskim zunanjim ministrom Take Jonescom podpisala politična pogodba med naša kraljevino in Romunijo. Čez mesec dni pride v Belgrad načelnik romunskega generalnega štaba. Ob tej priliki se podpiše vojaška konvencija z Romunijo.

Zupanska volitev Ljubljani.

Izid županskih volitev v Ljubljani je pričakovala vsa Slovenija z velikansko nestrpnostjo. Kakor znano, so dobili demokrati v Ljubljani ob priliki občinskih volitev 18 mandatorov, SLS 10, NSS 8, Kom. 6, Soc. dem. 5 in SKS 1 mandat. Novoizvoljeni odbor se je konstituiral dne 8. t. m. ob 5 uri popoldan. Prvi seji je predsedoval kot najstarejši član odbora g. Jeglič (SLS). Glavni boj se je vršil med kandidatom JDS (dr. Triller) in NSS (g. Pesek).

V prvem glasovanju so oddali demokrati svojih 18 glasov za dr. Trillerja, odborniki SLS svojih 10 in narodni socialisti svojih 8 pa za g. Peseka. Komunisti in socialisti so oddali svoje glasove komunistu Vencajzu. Nastala je sledeča slika: dr. Triller 18 glasov, g. Pesek 18 in g. Vencajz 11 glasov. Edini odbornik SKS je oddal prazen listek. V drugem glasovanju je dobil dr. Triller 19 glasov, 18 JDS in 1 SKS, g. Pesek 19 in g. Vencajz zopet 11 glasov. V tretjem in odločilnem glasovanju je dobil dr. Triller 19, g. Pesek pa ostalih 28 glasov. Ker znaša število ljubljanskih odbornikov 48, je bil g. Pesek s 4 nadpolovičnimi glasovi izvoljen za župana naše slovenske prestolice, bele Ljubljane. Pri volitvi podžupana je bil izvoljen socialni demokrat dr. Perič z 29 glasovi. Užaljeni demokrati in samostojni podrepniki so oddali 19 praznih glasovnic. Volitev ljubljanskega župana je še v drugem oziru velikega pomena. V Ljubljani razpolaga občinski odbor s kapitalom, naloženim v Mestni hranilnici. Liberalci so za časa svojega gospodarstva na magistratu svoječasno vzeli iz Mestne hranilnice 200 milijonov kron in naložili ta denar v Jadransko banko. Žerjav je na ta način prav lahko podpiral svoje "Jutro" in razentega so nemoteno operirali z v Jadranski banki naloženim kapitalom. Novi odbor sedaj lahko zahteva, da demokrati vrnejo tistih 200 milijonov v blagajno Mestne hranilnice. Boj za ljubljanskega župana je bil hud, mi smo pa z izidom prav zadovoljni. Posebno nas veseli, da pripada novoizvoljeni župan stranki, ki se bori z SLS skupno proti centralizmu in policajdemokraciji. Upamo, da bo g. Pesek s svojim delom za blagor ljubljanske občine zadovoljil tudi stranke, ki so mu poverile to eminentno mesto.

Veselje nad izvolitvijo ljubljanskega župana. — Ob priliki izvolitve gosp. Peska ljubljanskim županom, mu je ljubljansko občinstvo priredilo velike in prirsčne ovacije. Na tisoče ljudi se je zbralo pred stanovanjem novega župana. Vzklikanja in veselja ni hotelo biti konec. Po 8. uri zvečer je prikorakala železničarska godba z veliko trobojnico, kar je dvignilo občane navdušenje do vrhunca. Na vsestranske in viharne zahteve se je pojavil novi župan pri oknu svojega stanovanja ter nagovoril zbrane množice. Pred in po govoru je igrala godba. Ko je godba doigrala "Lepo naša domovino", se je velikanska množica formirala v veliko povorko, ki je krenila proti glavnemu kolodvoru. Cela Ljubljana (razen policajdemokracije) se je radovala, da je konec liberalnega gospodarstva na ljubljanskem magistratu. Zmagala je pravica nad krivico.

Jankovičeva demisijska sprejeta. — "Riječ" doznava iz Beograda, da je bila ostavka dr. Velizarja Jankoviča vzeta na znanje in da bo posle prometnega ministrstva vodil minister za javna dela Joca Jovanović.

Švedski učenjak Alfred Jensen, znani prijatelj Slovanov, je objavil v "Prager Presse" članek, v katerem se bavi z neslogo, ki vlada med novimi slovanskimi državami v Evropi. Rusko-poljski spor, spor med Čehi in Poljaki, nasprotstvo med Ukrajinci in Rusi na eni, Poljaki in Ukrajinci na drugi strani, med Srbi in Bolgari itd. Glede razmerja, ki vlada med Srbi in Hrvatimi ter Slovenci, pa Jensen izraža bojazen, da ne bi se naša država zopet razdružila, če bodo Srbi hoteli iz Jugoslavije napraviti Veliko Srbijo. Jensen se moti v toliko, ker srbski narod ni kriv za politiko centralistov, drugič pa naša država ne bo razpadla, četudi centralisti streljajo take kozle. Padle bodo centralistične stranke, seveda pa njihova politika spravlja našo državo pred inozemstvom v slab kredit, čemur je najboljši dokaz ravno članek švedskega učenjaka.

Skrivnostni švicarski mrlič v Mariboru. — V Mariboru je dospel transport 14 mrličev pod jako čudnimi okoliščinami. Baje je ta trupla pripeljal avto iz Švice do Špilja. Tu so jih vsled tega, ker se jim je avto pokvaril, naložili na vlak. Ko so v Mariboru odkrili, kaj se vozi, je spremljevalec izginil brez sledu. Najprvo se je domnevalo, da so to trupla srbskih oficirjev, a se je pozneje dognalo, da se nahajajo tudi ženska trupla. Nadalje se je ugotovilo, da sta dve trupli namenjeni v Sofijo, ostala pa za Belgrad. Naša obmejna komisija se je obrnila v Belgrad glede nadaljnjih ukrepov.

Z gnojnimi vilami je udaril ljubosumni Andrej Stare iz Sp. Bernika na Gorenjskem zaradi nekega dekleta Blaža Jenka tako nesrečno po glavi, da se je slednji zgrudil nezavesten na tla ter drugi dan vsled težke poškodbe umrl. Prisodili so mu tri leta težke ječe.

Umrla je v Ljubljani gđ. Ljudmila Schubert, dolgoletna vzgojiteljica otroškega vrtca pri sv. Florijanu. V št.-jakovski Elizabetni konferenci je kot predsednica vse svoje moči posvetila skrbi za uboge. Bog ji bodi plačnik!

Nad 50 občin Slov. Stajerja je že do danes poslali izjave za avtonomijo Slovenije. Največ jih je dosedaj iz ljutomerskega okraja. Izjave se naj pošljejo na Tajništvo Slovenske Ljudske stranke v Mariboru, Ciri-lova tiskarna.

Zopet iz žepa davkoplačevalcev. — Gospod glavni policajdemokrat prosvetni minister Pribičević je podaril iz državne blagajne 10 Sokolom, ki so šli gledat v Lilj na Francosko telovadbo Francozov 100.000 dinarjev. Ta tako obilno od države obdarovana sokolska deseterica je potovala tri dni v Lilj, vračala pa se je cele tri tedne, dokler ni porabila celih 100.000 dinarjev državnega denarja. To poroča beograjski "Balkan" od 4. t. m. Sokoli bodo obhajali letošnje Vidovo v Osijeku in je vsakemu izletniku obljubljenih 500 dinarjev državne podpore. Ta sokolski polet bo stal davkoplačevalce najmanj 20 in pol milijona kron. Pri takem res nepotrebnem trošenju državnega denarja se pač ne smemo čuditi, da so davki vsak dan večji, sokoli takorekoč tekmujejo, kako bi veseljačili na državne stroške, seve pod masko utrditve državne ideje in pod zaščito policajdemokratske prosvete.

Kam gre denar? — Demokrati minister prosvete Svetožar Pribičević je odkupil od svojega načelnika Lazarja Kneževića rokopis neke pripovedke, katero je prevedel iz poljskega jezika v srbohrvaščino, za 21.

500 dinarjev ali 86.000 K. Tako honorndne nagrade še gotovo ni dobil noben prevajalec. 86.000 K za malo povestico, to je pa le preveč, posebno radi tega, ker jo je Pribičević plačal z denarjem davkoplačevalcev. Pripomnimo, da je Knežević demokrat.

Novi kliniki v Zagrebu. — Dne 13. junija sta bili otvorjeni v Zagrebu za kirurgijo in notranje bolezni. Obenem se otvorita tudi ambulatorija, v katerih se bodo siromaki brezplačno zdravniško preiskovali in zdravili.

Javna skrb za pse. — Splitska zdravstvena komisija je odredila, da morajo vsi trgovci in obtniki ob vratih svojih lokalov imeti čebriček čiste vode, da se morejo psi, ki gredo po ulici, vsak hip napiti.

Okradena operna pevka. — V stanovanje operne pevke Maje de Strozi-Pečić v Zagrebu so 3. t. m. zvečer vlomili neznani storilci in odnesli za četrtilijona kron dragocenosti.

Kurji tat se vjel v past. — Iz Križev pri Tržiču: Pretekli teden je prišel na lov v Križe kurji tat. Bil je čez polnoč okrog 2. do 3. ure zjutraj, ko prilomasti malo bolj neokretno Janez Zupan (Lajbeč), menda pristojen v Tržič, v Križe na svinjak Jere Zupan, Križe šte. 6. Po nesreči pa pade v svinjak. Kure so začele vpiti, prašiči kruliti, vsled česar so se domači zbudili in prišli gledat kaj je. Kurjega tatu dobe stati v svinjaku. Kurje tatvine so se že dogajale večkrat pri mnogih posestnikih, kjer je bilo pokradenih že več kur naenkrat. Zdaj se tat skriva roki pravice — pa ne med prašiči v hlevu.

Poneverba. — Poduradnik pri sarajevski podružnici Jadranske banke Ambrožič je s pomočjo ponarejenih pisem poneveril banki več milijonov kron.

Sam se je javil. — Dne 7. aprila 1920 je Karol Živko v Ciglenci na Štajerskem umoril lastno ženo in otroka. Sodišče ga je oprostilo, ker mu niso mogli dokazati. Sedaj se je sam javil v zapor.

Vlom v Sori. — Pri Francu Erbežniku je poskušal neznan vlomilec vlomiti v prvo nadstropje, a se mu vlom ni posrečil. Dalje je bilo v Sori vlomljeno pri posestniku Ivanu Čarmanu in je vlomilec oškodoval Čarmana za 4000 kron. Vlomilec je okrog 30 let star, močne postave, rdečega obraza.

Velika tatvina v Leskovcu. — Gospodu župnemu upravitelju Matevžu Kos je bilo iz Wertheimerce ukradeno 50.860 j. k in 850 lir, kateri denar je bil lastnina farne cerkve. Okradena je bila tudi gospodinja g. župnega upravitelja in oškodovala za 330 j. k in 130 lir. Ker se je tatvina hitro zapazila, so zasledovali tatu, ga prijeli in dobili pri njem.

HIŠA NA PRODAJ.

Proda se iz proste roke dvanadstropna hiša pod ugodnimi pogoji. Hiša je opremljena z električno razsvetljavo in ima vse udobnosti. Hiša se nahaja na "Campbell blizu North Avenue". Za pojasnila pokličite na sledečo telefonično številko: Ravenswood 7927.

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU, UJEDANJU, ŽELODČNIM BOLEZNIM IN REVMTIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

ves ukradeni denar

Odpadel sad. — Zagrebška policija poizveduje za izletno Marijo Lenšek, hčerko postrežnice, ki je 2. t. m. pobegnila od matere. Doma je pustila pismo, v katerem naznaja, da je sita revščine in da se ji hoče razkošnega življenja. To življenje da je že okusila in se mu hoče sedaj popolnoma udati. Žrtev ozračja.

Ljubitelji kokoši na Savi. — Na Savi pri Jesenicah se je pojavil ljubitelj kokoši, ki krađe perutnino kar na debelo. Kokoši je kradel pri Heleni Sorgo na Savi št. 62, pri Janezu Krivcu na Savi št. 11, pri Pavlini Javorski na Savi št. 149 in pri Janezu Anderwaldu na Savi št. 63. Škode je napravil dihur v človeški podobi 670 kron.

Koliko wranglovcev je v Jugoslaviji? Statistika je vendarle dognala, da je sedaj na jugosl. ozemlju 33.000 ruskih beguncev, ki seve životarijo po večini v brezdelnosti. Predno pa jim bodo dali dela, jih bodo naučili srbo-hrvaščine. Zakaj neki imamo mi ministra za socialno politiko? Menda samo za to, da dela bedaste medklice v konstituantih, mesto, da bi zaposlil deset in desetisočere mranglovce, da ne bi samo zastoj jedli na račun naših že itak z dvačimili bremenih preobloženimi davkoplačevalci. Ako se ne bo zainteresiral Jugoslav. klub za usoda dela ruskih beguncev, se bodo ti še najmanj eno leto učili v brezposelnosti našega državnega jezika.

DOLENJSKA SE PROBUJA!

Dolenjska je pravkar dobila nov list "SEDAJNOST", po duhu zagovornika resnice, pravice in naših krščanskih načel. Slednje, kakor prvo je pravkar napadano bolj kakor kdaj v zgodovini. Zato pa bratski pozdrav Tebi, naš sobojevnik list "SEDAJNOST"!

Bolj, kakor kje drugje, je potreben tak list kakor je "SEDAJNOST" Dolenjcem. Dolenjska bo odslej naprej glavno tvorišče Slovenije, odkar smo zgubili našo Korosko in Primorsko. Dolenjska potrebuje pa še mnogo kulturnega dela. To nalogo pa si je nadel list "SEDAJNOST". In kakor čitamo v njegovem programu, hoče odločno štiti našemu narodu, vero, pravico in resnico, kar pa je takorekoč temelj napredka za posameznika, celokupen narod in celo državo. Program "SEDAJNOSTI" nam jasno priča, da "SEDAJNOST" bo pravi apostol pravih nauk za naše Dolenjce, zato pa tisočkrat pozdravljen predragi bratec onostran oceana in Bog Ti daj obilo božjega blagoslova!

Slovincem v Ameriki pa ta list najtopleje priporočamo v naročbo. List kakor je "SEDAJNOST" zasluži, da ga ameriški Slovenci naročamo in podpiramo. Vsaj vsak Dolenjec in zlasti pa še belokranjec si ga naj naroči.

Naslov lista je: "SEDAJNOST", Novo-mesto, Slovenija.

"Šmihelčan".

ALI GRESTE V STARI KRAJ?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancem, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrežen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali tvrdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okradenih in ociganjenih, ker so potovan skozi tuje in čifutske tvrdke. Seveda so se bridko kesali, toda po toči zvoniti ne pomaga.

POTNI LISTI.

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu; ki se pri njem zglašuje in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi Vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančna pojasnila. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POŠILJANJE DENARJA.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vselej obrnite na našo tvrdko in gotovo bodeš zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze s pošto v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y.

TELEFON: Watkins 7522.

Mi pošljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE, Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA

1825-1827 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA, Capital & Surplus predsednik; \$800.000.00

A. J. KRASA, tajnik.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

Toda Artur ni mislil tako daleč, ni videl bede in lakote okroginokrog; samo zmrzla deklica mu je ležala pred očmi in ga prosila, da naj nikar ne zapira vrat, dokler ne odnese toliko premoga, da ne zmrzne doma, kakor je zmrznila tukaj.

Bridkost za bridkostjo je padala na ubogega mladeniča in vsaka je obležala na njegovem srcu. Kako kratke so bile sanje o srečni ljubezni! Kako hitro so odpadli prijatelji, kako kmalu se odtujila rodbina! Huje pa ga je zadela smrt uboge deklice. Kako more biti pri srcu njenim starišem! Kak srd jih mora navdati proti onim, katerim bodo pripisali krivdo te nesreče! Kako bo podnetila ta novica grozne strasti delavcev. Loteval se je Arturja strah, da se bo nanj izvrnila krivda, proti njemu obrnila togota. Bežati bi moral pred spominom nesrečne žrtve in pred jezo razdraženih delavcev.

Lojzika mati pa dolgo ni vedela, kaj se je bilo zgodilo z njenim detetom. Ko ni našla pred ta večer Lojzike doma, si je mislila, da je obiskala hčerka kakšno vrstnico v sosesčini in da se vrne kmalu. Čakala jo je nekaj časa in spravljala skupaj svojo obleko, da jo odnese z otrokom vred k Meti, kjer je hotela prenočiti.

Meta jo je bila sprejela z največjim veseljem. Odkar je bila sklenila ponosna, da se ne zmeni več za Janeza, je bilo prešlo komaj nekaj ur in že se je bila skesala svojega sklepa. Premislila je bila še enkrat svoje ravnanje proti Janezu, ki ga ni hotela počakati, ko jo je klical, in prepričala se je bila, da je ravnala gdo in žaljivo. Premišljevala je tedaj, kako bi popravila, kar je zagrešila prevzetna trma. Če bi se ponudila ugodna prilika, bi sama poprosila Janeza, naj ne bode hud in naj ji odpusti. Toda kako težka bi bila prošnja in kako nerada se ponudi prava prilika! Takrat pa je prišla Lojza s svojo prošnjo, ki se je zazdela Meti najboljša prilika. Vedela je Meta, kako rad ima Janez sestro, in zbudilo se ji je upanje, da ji pridobi sestra bratovo srce. Obe sta bili tako žalostni in nesrečni, poklicani, da tolažita in pomagata druga drugi.

Pomirjena se je bila vrnila Lojza v staro stanovanje po otroka. Ko pa se je bilo znočilo in Lojzke le ni bilo domov, jo je šla vznemirjena iskat. Hodila je od hiše do hiše, popraševala tu in tam, vedno bolj v skrbeh in klicala navsezadnje, da so leteli ljudje iz hiš, kaj da je, in se jezili nekateri, kaj da vpije. Lojza se ni zmenila. Jokala je in prosila, da naj ji pomagajo iskati. Do polnoči je hodila z Meto po vasi in okolici in iskala otroka. Izmučeni sta se vrnila obe na Metino stanovanje. Meta je tolažila tovarišico, da se bo dobila hčerka drugega dne,

ker se je gotovo zamudila v kakšni hiši in tam zaspala med drugimi otroki; Lojza pa se ni dala pomiriti. Preden se je zaznal dan, je bila že zopet na nogah, je zopet iskala in povpraševala v težkih slutnjah. Medtem pa se je širila govorica, odkonca tiho in negotovo, potem doledneje, da so našli na dvorišču tvornice truplo otroka, ki je zmrznil ponoči. Materi se je stemnilo pred očmi, ko jo je dosegel ta grozni glas; srce ji je bilo kakor zastalo v prsih in utrujena, omtična se je naslonila na ograjo ob cesti. Toda kmalu se je predramila in planila za delavci, ki so hiteli na dvorišče, gledat mrtvega otroka, njene ga otroka, kakor je bila preverjena. Po burnem napadu groze in obupnosti je že zopet zbirala s krepko voljo svoje misli. "Oh, pravičen je Bog, pravičen je Bog", si je ponavljala v skrušenem srcu in tekla vedno hitreje.

Na dvorišču tvornice je že stala gruča ljudi okrog mrtvega otroka. Lojza se je prerinila skoz, pokleknila pred svojo Lojziko in jo vzdignila v naročje.

Brnot je stal zraven, gledal hudo in si vihal brke. Ponoči je bil prišel ko ni bilo ne Lojze, ne otroka doma; zju traj pa se je zbudil zopet tako pozno, da si je lahko mislil, da sta že obe šli po svojih opravkih. Ko pa je zvedel zunaj, da je vzela zimska noč mlado življenje, se mu je takoj zasvetilo v glavi, kolikoga pomena da postane lahko za njegovo borbo ta dogodek, ki mu daje v roke oster meč. Neusmiljeno bo sekal z njim sovražnike. Kmalu je imel Brnot okrog sebe trop somišljenikov. Krčile in vzdigovala so se pesti in tu in tam se je že klicalo prokletstvo in pogin morilcem. Delavci, delavke, otroci so se zgrinjali, premnogi z grozno jezo v srcu, odločni in pripravljeni vse storiti in vse trpeti;

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšje in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

SLOV. KAT.
PEVSKO
DRUŠTVO
"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevevodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaller ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave.

Revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.
Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

zbirali so se na drugi strani orožniki, ki so se tiho in resno menili med seboj; uradniki so se bili poskrili po pisarnah.

Tudi Janez je bil prišel gledat z Meto in z Jemčevimi. V njegovi glavi pa je dobil nesrečni dogodek takoj posebno lice. Kakor je namreč on od začetka nasprotoval stavki, ker je hotel delati in služiti in ker je mrzil onega, ki je bil s svojim hujskanjem nakopal delavcem grozno bedo in prizadel njemu z nesramno brezvestnostjo bridkost in sramoto: tako je izvrnil tudi zdaj vso krivdo, da je zmrznila uboga Lojzika, na očeta Brnota. "Morebiti jo je ta vrag še sam poslal premoč krast", j esumničil v svojem srcu. "Mati je iskala otroka vso noč; kje pa je bil on? In kako se drži zdaj! Kakor da bi otrok ne bil njegov".

Ženske so plakale, nekatere naglas, druge pritajeno, in ogledovale mrljička; moški so gledali srepo na tvornico, na orožnike, na mrtvega otroka in okrog sebe, kakor da bi iskali kakšnega orožja; Brnot pa je bil v veliki zadregi. Da bo našel svojega otroka mrtvega, tega se ni bil nadejal in ta novi dogodek mu je nekoliko zmetel načrte.

Janez pa se ni mogel krotiti več. "Glejte ga, koruznika!" je zakričal in vzdignil roko proti Brnotu. "Svojega otroka bo zatajil. V smrt

DRUŠTVO SV. VIDA ŠTEV. 25 K. S. K. J.

Ima svoje edno mesečno sejo na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knautov Iverani, cor. St. Clair Ave. and 62nd St. N. E.

Uradniki za leto 1924:
Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Benna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Dgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seljakar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 300-00 ali 250.00 noče društvo plačuje \$6.00 to lenke bol. potpase.

Naše društvo sprejme tudi otroke v mladinski oddelke od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 etu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000.00. Člani društvenih mese pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti prebrani od zdravnika naj kasneje do 15 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

Telefon: Canal 6319.
MATH KREMESEC
mesar
Priporočam Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan svojs meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedne na razpolago.

1012 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ga je pogнал in zdaj ga noče priznati".

Janez je stopil naprej in stisnil pesti pred prsi, kakor da bi hotel zdajzdaj planiti na nasprotnika. Prijatelji so ga zadrževali in mirili, delavci so se umikali in spogledovali in Brnot, ki je spoznal neugodni položaj, je hotel vzeti otroka v svoje roke.

"Ne dotikaj se ga!" je zakričala

Lojza in se obrnila z otrokom stran. "Tako je prav", so prihrjevale ženske. "Prej se ni brisal za otroka; zdaj bi ga imel rad".

(Dalje prihodnjič.)

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPIRAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE BORI ZA VAŠE INTERESE!

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

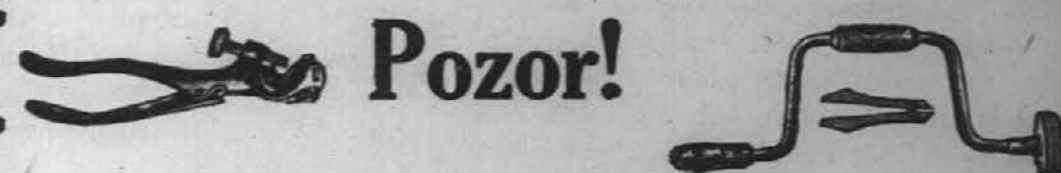
Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obrnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine. kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Po znižani ceni

dobite pri nas sedaj najboljše moške in fantovske obleke.

Obleke so fabricirane iz pristne volne, so najnovije mode, svetle sredno svetle in temne barve, na en gumb, dva in tri, "single or double breasted".

Vse te obleke prodajamo sedaj za \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00, \$45.00 in \$50.00.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE ODPRTA VSAKO NEDELJO DOPOLDNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 18 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtnino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo Vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkevnik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seljakar.

Zastavonoša: John Jerman.
Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mescu v šolski dvorani.